

Verslag Ma.ak-tafel door Sonja Bollen De Zwijger - mei 2019

Tafelonderwerp:

Veel initiatieven en trajecten stranden of verwateren door onduidelijkheden, frustraties, geschonden vertrouwen en getroebleerde relaties.

Met welke **principes of criteria voor effectieve en geslaagde participatie** kunnen initiatieven en participatie van bewoners en overheid aan kracht winnen?

Principes:

Transparantie:

- is bij deelnemers/ stakeholders alle informatie beschikbaar om een initiatief/ traject te kunnen deelnemen/ draaien?
- bewoners zijn prima in staat (ook hoog-deskundige) informatie te duiden, of aan te geven welke ondersteuning zij daarbij nodig hebben.
- waarom gaat iets (niet) door? Breng passend en tijdig verslag uit:: definieer per traject wat 'passend en tijdig verslag' betekent

Aanbeveling:

- hanteer duidelijke Kaders: op welk terrein, binnen welke inhouds- en bestuursgrenzen kan een initiatief bewegen?
- minder regels
- helderheid over kaders, m.n. als iets niet kan

Eigenaarschap:

- welke autonomie voor bewoner/ initiatiefnemer is mogelijk?
- streef naar autonomie van bewoner/ initiatiefnemer
- eigenaarschap betekent ook verantwoording afleggen: wederzijds!

Aanbeveling:

- indien men tweedeling waarneemt tussen:
  - o zij die geen eigenaarschap zoeken maar willen 'dat het gewoon goed geregeld is' vs.
  - o zij die de overheid graag puur faciliterend zien, met meer autonomie voor initiatief van bewoners.
- maak 'duidelijkheid over de mate van gewenst dan wel mogelijk eigenaarschap' onderdeel van de kaders of samenwerk-beschrijving.

Gelijkwaardig & Inclusief:

- professional en bewoner zijn niet gelijk, maar wel gelijkwaardig: laat professional zich openstellen voor de ervaringsdeskundigheid (in de leefwereld) van de bewoner
- streeft naar open dialoog: dit levert gelijkwaardig speelveld, sterke relaties én meest creatieve oplossingen op
- zorg voor quick wins: vanuit dat succesgevoel ontstaat meer draagvlak én geduld
- zorg voor gelijkwaardige(r) besluitvorming - vormen waarbij de minderheidsstem meegenomen wordt (bv. Sociocratie, Deep Democracy)

Waardecreatie:

- definieer gezamenlijk welke toegevoegde waarde deelnemende partijen nastreven binnen een traject

Openheid:

- leg verslag en zorg voor opvolging
- geef ook daadwerkelijk vervolg, laat opgebouwde relatie en inhoud niet lopen!
- zorg dat ambtenaar en bewoner elkaar in een regelmatig ritme en laagdrempelig kunnen ontmoeten. Zodat de ambtenaar signalen snel kan opvolgen.

Voorbeeld:

- 2-wekelijks 'open deur spreekuur': doorbreek dat alleen lokale elite de weg weet.

En niet in de laatste plaats:

Doel & ambitie:

- als bestuur ambitie heeft, welke randvoorwaarden is zij bereid te bieden?
- verhoud korte termijn doelen o.b.v. urgentie met lange termijn ambities

Voorbeeld:

- bottom up: wees bereid nieuw beleid of een (omgevings-)visie samen met bewoners te maken.
- in de overgang van een dienstverlenende naar faciliterende overheid: wanneer bewoners het onderhoud van een park willen overnemen, wees dan bereid de mogelijkheden te onderzoeken

Aanvullende Criteria:

Financiering(svoorwaarden):

- creëer vooraf en/of onderweg helderheid over de beschikbare en benodigde financiën.
- welke financiële ruimte is de stad bereid te bieden? Wat is daarbinnen wel en niet aan inzet haalbaar voor bewoners/ initiatiefnemers?

Dis-economie van Schaalgrootte:

- boven een bepaalde grootte (aantal deelnemers, oppervlakte gebied, grootte wijk) nemen de kosten van controle (management-)controle juist toe, dus....
- bewaar de menselijke maat: zowel in aantal deelnemers als in maat van projectbegeleiding

Gebiedsgericht, opgavegericht, integraler werken:

- met wie mee wil doen, b.v.:
- bewoner
- ambtenaar
- bestuurder / bestuurscommissielid
- ondernemer
- instelling

Organisatievorm:

- kies binnen de actuele context een passende organisatievorm
- evt. vanuit startproject omzetten naar vastere organisatievorm

Voorbeeld:

- trajecten vanuit professioneel bezet wijkcentrum, common, coöperatie, convenant tussen deelnemende partijen, etc.

Ritme:

- gemeentelijke processen duren veelal te lang: hoe organiseert ambtelijke organisatie snellere doorstroom?
- koppel tijdig en regelmatig terug
- werk in kortere periodes op overzichtelijke(r) inhoud
- vaak is meer verkenning van het issue nodig om een proces (in overzichtelijker onderdelen) in te richten

Overall Aanbeveling:

Start een traject met een **kickoff** m.b.v. **frameworks** zoals:

Future Search, Scenario-planning, Stepping Stones, Natural Steps, etc

= grote-groeps-interventies waar alle belanghebbenden samen het hele issue verkennen; waarden, belangen en startposities afstemmen; doelen, ambities en gewenste toegevoegde waarde formuleren.; mate van eigenaarschap en gelijkwaardige besluitvorming verkennen; voortgangscriteria benoemen; integrale werk- en organisatievormen kiezen; kaders helder maken; (rand)voorwaarden duiden....

Een dergelijk gezamenlijk startpunt zorgt voor helderheid én wederzijdse betrokkenheid bij de start. De tijd die hierin geïnvesteerd wordt verdient zich terug in soepeler bijstelling onderweg, breder gedragen uitkomsten en eigenaarschap na afloop.